

ไทยโพสต์

วันที่ ๓๑ เดือน ๕.๑. พ.ศ. ๕๘ ๒๕๖๑

กาญจนบุรี นำร่องเปิดตัวธนาคารปุ๋ยหมัก ตั้งเป้าระยะยาวลดใช้ปุ๋ยเคมี 20%

รายงานพิเศษ

กรมพัฒนาที่ดินมีนโยบายจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่สามารถนำมาก่อให้เกิดประโยชน์ได้หลากหลาย รวมถึงให้เกษตรกรลด ละ เลิกการเผาเศษฟาง เศษซากพืช โดยให้นำมาใช้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้ทดแทนปุ๋ยเคมี นอกจากนี้ ยังเป็นการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาทำการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์มากขึ้น

นายสากล ณ ฤทธิ์ ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 10 กรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่ ตามที่กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อลดต้นทุนการผลิต ประกอบกับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานสูตรปุ๋ยให้กับกรมพัฒนาที่ดิน นำมาเผยแพร่และส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปผลิตไว้ใช้เองทดแทนปุ๋ยเคมี เพื่อลดต้นทุนเช่นกัน ดังนั้น เมื่อกรมพัฒนาที่ดินมีนโยบายจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ จึงได้นำปุ๋ยสูตรพระราชทานเข้ามาดำเนินการเป็นต้นแบบให้เกษตรกรในโครงการดังกล่าวด้วย เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา ในปี 2558

ขณะนี้สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี ได้เริ่มต้นดำเนินการนำร่องจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์แล้ว ซึ่งรายละเอียดของธนาคารปุ๋ยอินทรีย์นั้น จะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย ธนาคารปุ๋ยหมัก ธนาคารนำหมักชีวภาพ และธนาคารเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โดยเบื้องต้นได้วางเป้าหมายดำเนินการส่วนของธนาคารปุ๋ยหมักก่อน กำหนดไว้ 3 ระยะ คือ ปี 2558 ที่ดำเนินการเป็นปีแรกตั้งเป้าว่าหมอดินอาสาที่เป็นเครือข่ายของสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรีทุกคนจะต้องมีปุ๋ยหมักไว้ใช้เองทุกคน ระยะที่สองคือ 5 ปีต่อจากนี้ ที่น้องกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีที่มีความประสงค์ในการใช้ปุ๋ยหมักในแปลงไร่นาของตนเองจะต้องมีปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานไว้ใช้ ระยะที่สามคือภายใน 10 ปี ที่น้องเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรีจะต้องสามารถลดต้นทุนในการใช้ปุ๋ยเคมีลดลง 20% ที่สามารถตั้งเป้าหมายนี้ได้เนื่องจากทางผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี ก็ให้ความสำคัญกับเรื่องการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรอย่างมาก

โดยได้ทำโครงการรณรงค์ให้หมู่บ้านทุกหมู่บ้าน ทำปุ๋ยหมัก 1 กอง (1 ตัน) ต่อ 1 หมู่บ้าน

ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดินและทางจังหวัดกาญจนบุรีได้ร่วมมือกัน รณรงค์พร้อมกันที่จะให้เกษตรกรทำปุ๋ยหมักทดแทนปุ๋ยเคมี ดังนั้นในปีนี้จะมีการทำปุ๋ยหมักจากโครงการของจังหวัด 995 หมู่บ้าน ก็จะมีปุ๋ยหมักไม่ต่ำกว่า 900 ตัน และในส่วนของการธนาคารปุ๋ยหมักของสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรีอีกไม่ต่ำกว่า 365 ตัน ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี แต่เพื่อความยั่งยืน การบริหารธนาคารปุ๋ยหมักจะให้หมอดินอาสา ร่วมกับพี่น้องเกษตรกรเป็นคณะกรรมการบริหารธนาคารเอง เจ้าหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดินเป็นที่เลี้ยงให้คำปรึกษา ซึ่งรูปแบบการบริหารธนาคารปุ๋ยหมักที่ไม่ได้ทำเพื่อขาย หรือเพื่อแจกจ่าย แต่จะใช้วิธีเหมือนธนาคารมีการแลกเปลี่ยน หอรับยืม และมีดอกเบียหรือกำไร เช่น เกษตรกรต้องการปุ๋ยหมักจากธนาคาร 1 ตัน ก็ต้องนำวัสดุทางการเกษตรที่เหลือใช้ เช่น กากอ้อย มันสำปะหลัง มาเป็นวัตถุดิบในการทำปุ๋ยหมัก อาจจะประมาณ 1.5-1.8 ตัน หรือมูลสัตว์ก็ประมาณ 300-400 กก. เอามาแลก เพื่อให้ธนาคารมีต้นทุนในการทำปุ๋ยหมักอย่างต่อเนื่องเกิดความยั่งยืนในที่สุด

นายสากล กล่าวเพิ่มเติมว่า จังหวัดกาญจนบุรี มีความเหมาะสมที่จะทำปุ๋ยหมักอย่างยิ่ง เพราะมีวัสดุที่จะทำปุ๋ยหมักจำนวนมาก เกษตรกรมีการปลูกอ้อย มันสำปะหลัง ที่ล้วนแต่มีสิ่งเหลือใช้มากมาย ซึ่ง

สามารถนำไปใช้ในไร่นาได้ทันที อย่างไรก็ตาม คงจะเป็นเพียงขั้นตอนเริ่มต้นก็มีเกษตรกรที่ให้ความสนใจสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกธนาคารปุ๋ยหมักแล้วกว่า 500 ราย ก็คาดว่าถ้าเปิดตัวอย่างเป็นทางการจะมีเกษตรกรเข้าร่วมมากขึ้น และเป้าหมายที่ตั้งไว้น่าจะเป็นจริงได้อย่างแน่นอน

ต่อจากนี้ก็จะช่วยลดปริมาณการเผาเศษซากพืชหันมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ที่สำคัญเชื่อว่าเกษตรกรจะหันมาให้ความสนใจในธนาคารปุ๋ยหมักมากขึ้น เนื่องจากถ้าเกษตรกรทำปุ๋ยหมักเองอาจจะต้องมียาจ่ายเรื่องค่าแรงงานและขั้นตอนที่ยุ่งยาก ทำให้ที่ผ่านมาไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แต่เมื่อมีธนาคารมาช่วยลดขั้นตอนเหล่านี้ เพียงแค่เกษตรกรนำวัตถุดิบมาแลกก็จะได้ปุ๋ยหมักที่บรรจุในกระสอบเรียบร้อย